

Steen Blichers Forfædre.

Af Søren Hansen.

Naar den nyere Arvelighedsforskning har beskæftiget sig med Mennesket, har det gerne været med Sygdomme og Abnormiteter, hvis Arvelighed er umiddelbart paaviselig. Det er derved tilstrækkelig godtgjort, at Arveligheden følger de samme Love for Menneskets Vedkommende som for Dyrenes og Planternes, og for saa vidt er der ikke kommet meget nyt frem. Man har, som det kunde ventes, fundet, at praktisk talt alle medfødte legemlige og sjælelige Egenskaber er arvelige, idet dog den Maade, hvorpaa de udvikler sig, til en vis Grad ligesom hos alle andre levende Væsener er betinget af ydre Forhold og Omstændigheder, hvis Betydning det i det enkelte Tilfælde kan være vanskeligt at udrede, men som er og forbliver det underordnede i Slægternes Liv.

Har Studiet af Arvelighedsforholdene hos Mennesket saaledes ikke i og for sig udvidet Forstaaelsen af Arveligheden og dens Love, saa har det paa anden Maade faaet stor og uventet Betydning, idet det har kastet helt nyt Lys over Slægtsbegrebet og derved givet det et ganske andet Indhold, end det hidtil har haft. Med sikker Støtte i de ved den eksperimentelle Arvelighedsforskning indvundne Resultater maa man nu se paa Slægterne ikke som en enkelt Mands eller Kvindes Efterkommere, men som Dele af store Konglomerater, der nedstammer fra talrige Mænd og Kvinder, og dette nye Syn har adskilligt større almindelig Betydning end det gamle. Den Tid er endnu ikke fjærn, da man talte om haabløse Slægter, som det var en tung og uafvendelig Skæbne at tilhøre, idet man dog dvælede med Velbehag ved Tanken om, at Slægten nedstammede fra en eller anden Stormand, uden at man fandt det nødvendigt at opholde sig ved, at hans Blod i hvert nyt Slægtled var bleven blandet med Blod fra ganske andre Slægter af mere eller mindre god Kvalitet. At en Slægt kan degenerere, er sikkert nok, men ligesaa sikkert er det, at den i lange Tider kan holde sig i uforandret god Kvalitet ved fortsat god Krydsning, og at den kan regenerere, naar den for en Tid har degenereret. At alt dette, som nu synes saa selvfølgeligt, har kunnet overses i saa høj Grad, at endog Videnskaben har knæsat Degenerationslæren, skyldes ikke blot ældre Tidens mangelfulde Forstaaelse af Arvelighedens Væsen,

men fuldt saa meget et altfor snævert Syn paa Slægterne, idet man ikke fulgte dem og sædvanligvis heller ikke kunde følge dem langt nok tilbage. Man holdt sig til Hovedlinien, til den der bar Slægtens gamle Navn og tog saa i Forbigaaende de indgiftede Slægter med, uden at lægge videre Vægt paa, hvor de kom fra. Hertil vil man ogsaa i Almindelighed være nødsaget til at indskrænke sig, da en blot nogenlunde udtømmende Redegørelse for alle disse Slægters Herkomst og Forgreninger vilde være ganske uoverkommelig og sædvanligvis heller ikke vilde have større Interesse, men undtagelsesvis kan det dog lønne sig at følge en enkelt fremragende Mands Afstamning tilbage gennem alle de Slægter, hvis Ætling han er. Det kan man f. Eks. for Steen Blichers Vedkommende, og det kan lønne sig at gøre det, fordi hans ejendommelige Personlighed derved faar nyt Lys over sig.

Steen Blichers Biografer har hidtil gennemgaaende holdt sig til, hvad han selv og hans Fader har meddelt om deres Forfædre, men meget vidste de ikke om dem, og adskilligt af det var kun delvis rigtigt. Han vidste, at han var af gammel jysk Præsteslægt, og at hans Mormoder var en jysk Godsejerdatter, ligesom han ogsaa var fortrolig med, hvad man efter gammel Overlevering i Slægten som i saa mange andre Slægter fortalte om, at den nedstammede fra Morten Luther og fra Skjalm Hvide, men han vidste ikke, at hele hans Afstamning, saa langt den kan følges tilbage, er saa rig paa gode Navne og saa fri for mindre gode, at det turde være enestaaende i dansk Personalhistorie.

At de slægtshistoriske Oplysninger, som Steen Blicher har meddelt i sin Selvbibliografi¹⁾, ikke er særlig nøjagtige, er kun hvad man efter hans Forudsætninger kunde vente. Meget vidste han ikke om sine Forfædre, og han var for meget Digter til at have synderlig Interesse for en historisk korrekt Fremstilling af det. Det er i saa Henseende betegnende, at han i anden Udgave af Selvbibliografien kunde ændre den oprindelige Form for Omtalen af, at han udledte sin Herkomst fra Absalons Farfader Skjalm Hvide til det snurrige »Absalons Farfader Skjalm Hvides Søn, Asker Rygs Søn Esbern Snare« Saaledes kunde en saa rutineret Skribent kun udtrykke sig, hvis det hele i Grunden var ham ret ligegyldigt, og man finder da heller ikke i hele hans øvrige Produktion det mindste Spor af virkelig Slægtsfølelse. Mærkeligere er det, at ingen af Blichers Biografier har forsøgt en gennemført Revision af Slægtshistorien, skønt der dog i Aarenes Løb er fremkommet saa værdifulde Berigtigelser af forskellige Enkeltheder i den, at der var god Grund til at fortsætte.

Blicherslægten i snævrere Forstand stammer fra Landsbyen Horsens i Hellum Herred, Aalborg Amt, hvor Steen Blichers Far-

faders Farfaders Fader ved Midten af det 17. Aarhundrede var Herredsfoged²⁾). Han hed Niels Jensen og var Fæster under Kronen, men ellers vides der ikke stort andet om ham, end at han skrev godt for sig. Han var vel ikke nogen særlig fremragende Mand, men han var typisk som Stamfader, en velbegavet Bonde, som uden juridisk Uddannelse havde vundet sine Ligemænds Tillid og opnaaet sin Embedsstilling alene ved personlig Dygtighed og Hæderlighed. Vi kender ikke denne Niels Jensens Forfædre, men det er ikke usandsynligt, at han var den første i Slægten, der overhovedet kunde skrive, hvad sikkert de færreste Himmerlandsbønder paa hans Tid var i Stand til, og for saa vidt kan det med nogen Ret siges, at det var hans Pen, der gik i Arv til Efterkommere, hvis Evne til at bruge den, kulminerede i Steen Blichers fremragende Stilkunst. Der er bevaret et Par Prøver paa hans Skrivefærdighed fra et Mellemværende, han havde med den myndige Fru Margrethe Marsvin, salig Jørgen Urnes til Lindenberg, og ialfald to af hans Sønner hævdede det højere Kulturtrin, han havde naaet. Den ene af dem arvede Herredsfogedembedet, den anden, Jens Nielsen Horsens, blev Sognepræst til Bælum og Solbjerg, og det var ved hans Hustru, at Tilnavnet Blicher kom ind i Slægten. Hun hed Maren Pedersdatter og var Datter af Sognepræst Peder Tornsen til Rødding og Krejbjerg, men havde i sin Ungdom været i Huset hos Købmand og Bartskeer Didrik Blicher eller Blücher i Aalborg, der var gift med hendes Moster, og hvis Navn hendes Børn med Jens Nielsen antog³⁾). Sønnen Niels Jensen Blicher, Sognepræst til Rødding, ægtede Ursula Marie Aabye, Datter af Sognepræst Lauritz Thomsen Aabye, og Søster til Rektor Thomas Aabye, hos hvem deres Søn Jens Nielsen Blicher var i Huset under sit Ophold ved Latinskolen i Odense. Om denne Jens Blicher, der blev Sognepræst til Starup og Neble, fortæller Sønnen Niels, Steen Steensen Blichers Fader, at han var en meget vel studeret og flittig Mand, som hjemme næsten aldrig veg fra sit Studerekammer og sin Skrivepult, men ellers har hverken han eller hans Fader gjort sig særlig bemærket, og hans Søn var den første i hele Rækken, der har efterladt sig et Navn, ikke blot som Steen Blichers Fader, men som en intelligent og kundskabsrig Mand, der stod ikke saa lidt over Flertallet af Datidens Landsbypræster. Hans Topographie over Vium Præstekald røber vel ikke »det Anlæg til en stærk og levende Imagination«, som han efter eget Sigende besad i Skoleaarene, men den giver et tiltalende Billede af en alsidigt interesseret Personlighed og vidner om en ikke ringe Skrivefærdighed — og Skrivelyst. Han gjorde ogsaa mange gode latinske Vers, men naar han rimede paa sit Modersmaal, faldt det ikke saa godt ud. Til Belysning af, hvad han og Sønnen kunde faa ud af det selvsamme Emne, tjener hans saalydende Digt:⁴⁾

Over en ihjelsullet Sangfugl.

Ak! der ser jeg dig ligge død,
 Hvis Sang var mig saa kær som sød!
 Steendød jeg dig at ligge seer.
 Og aldrig hører jeg dig meer.
 Jeg mangan Gang sørgmodig sad
 Og lytted til dit muntre Quad;
 Da letted du mit tunge Sind —
 Sang Sorgen ud og Glæden ind,
 Ak! tværtimod al Ret og Skjæl
 Du hungred, søde Fugl! ihjæl.
 Men for du sang saa sødt for mig,
 Jeg aldrig skal forglemme dig.

Da Niels Blicher skrev dette, var han 80 Aar, og det er jo muligt, at han i sine yngre Dage kan have været heldigere, men omtrent samtidig skrev Steen Blicher sit Digt, der lyder saaledes:

Over en Lærke som hungrede tildøde.

Du sang, Du tolkede Din Fryd Din Kummer
 I Toner Verden ikkun halvt forstod,
 Indtil Du nynnede Dig selv i Slummer
 Og Livets mørke Fangebuur forlod.

De hørte Dig, de prisede Din Stemme,
 Naar Harmonier fra Din Strube flød;
 Dog i Din Trang de kunde Dig forglemme:
 De lønnede Dit Qvad med Hungersdød.

Var det en Digtersjæl som Dig beboede?
 En Flygtning fra Lisboa, Rom? Athen?
 Af dem, som Fremmede paa denne Klode,
 Maae sukke tungt for Brød og faa en Steen.

Ha! bort med Steenen! Steenen kun betynger
 Og fængsler — let og fri er Skjaldens Gang,
 En Brodersjæl, o Lærke! Dig besynger;
 En Sangers Epitaphium, en Sang.

Det hører vel ikke til hans bedste Ting, og det er heller ikke medtaget i nogle af de Digtsamlinger, som han selv eller andre har udgivet, men det viser dog med al ønskelig Tydelighed, hvor stor Forskel der var mellem hans og Faderens digteriske Begavelse.

Steen Blichers Farmoder, Poulina Thomasia (ikke Thomasine) var Datter af Sognepræst til Glostrup, Jørgen Gantzel og Anna

Cathrine Lindemann. Det var hende, der efter Selvbiografien udledte sin Herkomst fra Reformatoren Morten Luther saavel som fra en Grev Lindemann i Pfalz, men denne Tradition, som endnu lever i Slægten, er ikke rigtig og heller ikke i Overensstemmelse med, hvad hendes Søn Niels Blicher har meddelt⁵⁾, om at Slægten Lindemann kunde udlede sin Herkomst fra Luthers Morbroder, idet Anna Cathrine var Datter af Købmand og Postmester i København Stephen Lindemann og Sønnedatter af Dr. theol. Thomas Lindemann, hvis »Fader var en Embedsmand i Rostock, som var en kødelig Sønneson af Dr. Martin Luthers kødelige Morbroder, altsaa kødelig Broder til den Margrethe Lindemann, som i 1483 fødte salig Luther til Verden«. Luthers Moder maa imidlertid være født omkring ved 1460, næppe meget senere, og hun kan saaledes vanskeligt have haft en Broder, der var født tidligst omkring ved 1490, hvad han vel nok maatte være, hvis han skulde kunne være Farfader til Anna Cathrines Oldefader, den fornævnte Embedsmand i Rostock Dr. juris Thomas Lindemann den ældre, der med Sikkerhed vides at være født 1575 og derfor næppe kan have været en Sønneson af en af Luthers Morbrødre. Umuligt er det dog ikke og derfor heller ikke, at han har været en Søn af den Henrik Lindemann fra Erfurt, som efter Traditionen i den Lindemannske Slægt var Søkendebarn til Morten Luther. Denne Tradition, der skal kunne føres til Thomas Lindemann den yngre og er bevaret gennem Stamtavlen over de til Brødrene Petersens Jomfrukloster adkomstberettigede Familier⁶⁾, er imidlertid ikke dokumenteret, og da der heller ikke foreligger sikre Oplysninger om Luthers Morbrødre, udover at de hed Lindemann, er det næppe for Tiden muligt at udrede Sammenhængen og det saa meget mindre, som Luthers Moder ikke hed Margrethe Lindemann men Margrethe Ziegler eller Zieglerin⁷⁾.

Det eneste helt sikre er, at Steen Blicher nedstammer fra Thomas Lindemann den ældre, der var en dygtig og højt anset Jurist, Professor i Retsvidenskab og flere Gange Rektor ved Universitetet i Rostock, som i fremrykket Alder fik Titel af kejserlig tysk Pfalzgreve⁸⁾. Greve i Pfalz var han imidlertid ikke, og der har overhovedet aldrig hverken i Pfalz eller i hele det øvrige Tyskland levet virkelige Grever af dette Navn. Der kendes fra omtrent samme Tid en kursachsisk Premierminister, Lorenz Lindemann, der ligeledes var en fremragende Jurist og kan have været en Broder eller Fætter. Han skal være bleven adlet i 1563, men han benyttede ikke sit Adelskab, og hans Efterkommere, som fik det fornyet et Par hundrede Aar senere, var ikke Grever⁹⁾. Historien om, at Grev Lindemann fra Pfalz maatte flygte til Holland i Reformationstiden, kan derfor heller ikke være rigtig¹⁰⁾. Thomas

Lindemann den ældres Levned er godt nok kendt, og hans smukke Embedskarriere har aldrig været afbrudt af en saadan Katastrofe.

Pouline Thomasias Fader Jørgen Gantzel var Søn af kongelig Musikant, Christian Pedersen Gantzel, der var Sanger ved Frederik den tredies og Christian den femtes Hof og rimeligvis ogsaa har trakteret forskellige Instrumenter. I sin Bog om Hofviolonerne siger Thrane, at det ikke kan oplyses, om han gjorde mest Lykke ved Hoffet som Sanger eller som Arrangør af Skydefornøjelser¹¹⁾, men der kan ikke være Tvivl om, at han var en dygtig Musiker, selv om det maaske ikke var den eneste Grund til den Kongegunst han nød. Frederik den tredie lod ham i 1663 udvise Plads til en Vejrmølle paa Volden, og Christian den femte overlod ham 1672 et Stykke Jord udenfor Vesterport, for at han der kunne lade opsætte en Vejrmølle ved Kronborg, som Kongen havde foræret ham, uden at der dog synes at være kommet noget videre ud af Mølleriet. Voldmøllen hører man ikke senere noget om, og Byggepladsen udenfor Vesterport var endnu øde ved Christian Gantzels Død 1676, men Møllen maa dog være bleven opført af hans Børn, da de solgte den i 1724¹²⁾. Foruden denne Grund fik han ligeledes i 1672 Skøde paa en anden i det Terræn bag Slottet mellem Frederiksholms Kanal og Volden, som paa den Tid blev udlagt til Bebyggelse, og han synes ogsaa, maaske paa forskellig Tid, at have haft andre Ejendomme i den indre By¹³⁾. Da hans Løn som kgl. Musikant var ret betydelig, 500 Rigsdaler foruden 20 Rigsdaler i Nytaarsgave, 60 i Vinpenge, 40 i Vognpenge m. m. kan Enken Christiane Hollænders, næppe have været saa nødlidende, som det kunde se ud til efter hendes gentagne Andragender om »Skipperkost« til eget og smaa Børns Underhold, men det er jo muligt, at Christian Gantzels økonomiske Sans ikke har været fuldt saa højt udviklet som den musikalske. Ogsaa hans Fader var Sanger, hvis man da tør gaa ud fra, at det var derfor han hed eller blev kaldt Peder Sanger, og af hans Børn blev Sønnen Johan, Slotskantor. I denne Slægt har Steen Blicher saaledes den musikalske Stamfader, fra hvem han kan have det betydelige musikalske Anlæg, der gør sig saa stærkt gældende i mange af hans smukkeste Digte, og som desuden røber sig i den levende Interesse for Musik, der kommer frem i talrige af hans Fortællinger. I andre Grene af Slægten Gantzel har dette Anlæg holdt sig lige til vore Dage.

Steen Blichers Morfader, Sognepræst Hans Poulsen Curtz til Darum og dennes Fader Poul Hansen Curtz, ligeledes Sognepræst til Darum, er der ikke noget særligt at berette om, og der vides heller ikke noget nærmere om Morfaderens Farfader, Borgmester Hans Pedersen i Kolding, men det kan dog nævnes, at en Datter af ham blev gift med Præsten Ancher Sørensen og Moder til de

tre dygtige Sønner Lægen Ancher Anchersen, Historikeren Hans Peder Anchersen og Skolemanden Søren Anchersen¹⁴).

Poul Hansen Curtz var gift med Mette Christine Reenberg, Datter af den lærde Magister Jens Clausen Reenberg, der var Rektor i sin Fødeby Viborg, hvor hans Fader var Borgmester. Han hed Claus Christensen Reenberg og var Søn af Herredsfoged Christen Laursen i Hammerum Herred, død 1616, og Kirstine Clausdatter Renior, men længere tilbage kan denne fremragende Slægt ikke følges, og Oprindelsen til Tilnavnet Reenberg er heller ikke kendt. Claus Christensen Reenberg er derimod velkendt som en velhavende og meget dygtig Handelsmand, der var højt anset og omtales som i sin Tid en af de »vittigste« og fornuftigste Mænd i Landet og bl. a. medvirkede ved Forberedelsen af Christian den femtes danske Lov. Hans Hustru Mette Pedersdatter Slange er ligeledes kendt som en betydelig Personlighed. Hun var Datter af Provst Peder Pedersen, og hendes Farfader var Biskop Peder Thøgersen, Søn af Hans Tavsens Medarbejder Thøger Jensen (Løvenbalk), den første evangeliske Sognepræst i Viborg, saa Steen Blichers Afstamning kan ad denne Linie føres helt op til Reformationstiden¹⁶).

Af Claus Reenbergs seksten Børn naaede alle hans syv Sønner frem til ansete Stillinge. Den navnkundigste af dem var Landsdommer Thøger Reenberg, som vel ikke hørte til Paryktidens største Poeter, men som dog udfoldede en meget omfattende digterisk Virksomhed og var en klog og kundskabsrig Mand, som ved sin ejendommelige kritiske Digtning fik en ikke ringe Indflydelse paa Digtkunstens senere Udvikling. En anden Søn, den yngste af alle Børnene, var den fremragende Prædikant, Stiftsprovst Morten Reenberg, kendt bl. a. fra sin djærve Optræden i Anledning af Frederik den fjerdes Forhold til Anna Sofie Reventlow¹⁵).

Mette Christine Curtz' Fader, Jens Reenberg, var gift med Anna Marie Pedersdatter (Slange) hans Morfaders Søstersøns Datter og Søster til Historikeren Niels Pedersen Slange. Hendes Fader var Biskop Peder Villadsen i Viborg, Søn af Lektor Villads Nielsen Brøns og Biskop Peder Thøgersens Datter Margrethe, og hendes Moder Dorothea var Datter af den lærde theologiske Professor Niels Pedersen Aurilesius og Bispedatteren Mette Pedersdatter Vinstrup. Tilnavnet Slange, som Broderen optog, er vildledende, da Faderen Peder Villadsen ikke førte det; men det skal efter Gjæssing have sin Oprindelse fra Peder Thøgersens Vaaben¹⁷).

Steen Blichers Mormoder Anna Steensdatter var Datter af Kommerceraad Steen Jørgensen til Avnsbjerg, som efter Sagnet skal have begyndt sin Løbebane som Hundedreng¹⁸) og under alle

Omstændigheder maa være naaet frem til Velstand ved egen Dygtighed. Efter Epitaphiet i Sjørslev Kirke¹⁹⁾ har han været en dygtig Administrator og derpaa tyder ogsaa hans gode Ordning af Skolevæsenet paa Godset²⁰⁾. Hans Herkomst er ukendt, men hans anden Hustru Marie Cathrine Balslev tilhørte paa mødrene Side en gammel og anset Slægt, der vel ikke, som man har ment kan følges tilbage til Skjalm Hvide, men dog til tæt imod Reformationstiden²¹⁾. Hendes Fader var Rasmus Andersen Balslev, en fyensk Bondesøn, Amtsforvalter i Odense fra 1688 til sin Død i 1718, og hendes Moder Marie Elisabeth Bang var Datter af Provst Hans Nielsen Bang i Sørslev og Ane Eriksdatter, hvis Fader var Raadmand Erik Jørgensen i Odense. Hans Nielsen Bang var Søn af den bekendte Biskop Niels Hansen Bang, hvis Hustru Anna var Datter af den mærkelig nok mindre bekendte Borgmester Hans Nielsen Kølenbrunn. Denne meget dygtige Mand var næppe, som Engels toft formoder, Udlænding, men har rimeligvis, som paa den Tid almindeligt, taget sit Tilnavn fra en Tysker, til hvem han i sin Ungdom har staaet i Tjenesteforhold. Det første, der vides om ham, er, at han i 1619 var Ridefoged paa St. Hans Kloster; Borgmester blev han omkring ved 1640 efter at have været Raadmand i fire eller fem Aar, og i dette Embede udfoldede han en omfattende og betydningsfuld Virksomhed, idet han bragte Orden i mange Forhold og fik gennemført en lang Række nyttige Foranstaltninger. Kølenbrunn var en meget myndig Borgmester, og naar han, som det vides, »lod Kongen afgøre mange Ting paa Borgmester og Raads Andragende alene«, maa det vel være, fordi han forstod at forme sine Indstillinger saa godt, at Kongen uden videre kunde følge dem, eller med andre Ord, fordi han skrev godt for sig. Han havde altsaa det samme paa den Tid ikke almindelige Herredømme over Sproget, som saa mange andre af Steen Blichers Forfædre, og hermed er vi naaet frem til Spørgsmaalet om Oprindelsen til Digterens ejendommelige Begavelse.

En rationel racebiologisk Analyse af, hvad Steen Blicher havde arvet efter sine dygtige og velbegavede Forfædre er udelukket, men det maa udtrykkelig fremhæves, at hans digteriske Anlæg kun er en enkelt Del af denne Arv, og det er ikke nedarvet som saadant. Digterisk Begavelse beror ligesom den langt overvejende Del af samtlige andre sjælelige og legemlige Evner og Egenskaber paa mange forskellige Ting, men den ubetingede vigtigste af dem er dog det fulde Herredømme over Sproget, og det havde han som bekendt i usædvanlig Grad. At dette var en fra Forfædrene nedarvet Egenskab, kan der ikke være Tvivl om. Ogsaa hos Thøger Reenberg var den udviklet til stor Fuldkommenhed, om han end manglede det ubestemmelige, der adler Sproget

Jens Nielsen, (ca. 1637—1686) Sgpr. i Bælum. g. m.	Lauritz Thomsen Aabye, (—1718) Sgpr. i Vorming. g. m.	Christian Gantzel, (—1676) kgl. Musikanter. g. m.	Stephan Lindemann, (1649—1711) Købmand. g. m.	Hans Pedersen, (ca. 1637—1724) Borgmester. g. m.	Jens Clausen Reenberg, (1652—1733) Rektor i Viborg. g. m.	Rasmus Andersen Balslev, (1635—1718) Amtsfv. i Odense. g. m.
Maren Pedersdatter (Blicher), (ca. 1651—1731)	Anna Jesperd. Lindholt, (—1686)	Christiane Hollænder. g. m.	Magdalene Kellingehusen, (—1733)	Margrethe Cathrine — (—1730)	Anna Maria Pedersd. Slange, (1657—1691)	Marie Elisabeth Bang, (1670—1705)
Niels Jensen Blicher, (1678—1735) Sgpr. i Rødding.	Ursula Maria Aabye, (1676—1756)	Jørgen Gantzel, (1676—1746) Sgpr. i Glostrup.	Anna Cathrine Lindemann, (1690—1762)	Poul Hansen Curtz, (1684—1754) Sgpr. i Darum.	Mette Christine Reenberg, (—1723)	Steen Jørgensen, (1677—1754) (1703—1744) Ejer af Avnsbjerg.
Jens Blicher, (1711—1764) Sgpr. i Starup.	Pouline Thomasine Gantzel, (1725—1753)	Hans Poulsen Curtz, (1714—1764) Sgpr. i Darum.	Anna Steensen, (ca. 1727—1809)			
Niels Blicher, (1748—1839) Sgpr. i Vium.	Niels Blicher, (1748—1839) Sgpr. i Vium.	Kirstine Marie Curtz, (1758—1820)				
Steen Steensen Blicher, (1782—1848) Sgpr. i Spentrup.						

—	—	—	—	—	—	—	—
Christen Laursen, (15 —1616) Herredsfoged i Hammerum Herred.	Kirsten Clausdatter Renior, (—1658)	Maren Pedersdatter Hegelund.	Peder Pedersen, (1580—1645)	Peder Thøgersen g. m. Margrethe Jensdatter.	Villads Nielsen Brøns, (ca. 1560—1637) Lektor i Viborg.	Niels Pedersen Aurifolius, (1601—1634) Prof. theol.	Mette Pedersdatter Vinstrup.
Claus Christensen Reenberg, (1610—1671) Borgmester i Viborg.	Mette Pedersdatter, (1618—1677)	Peder Villadsen Slange, (1610—1673) Biskop i Viborg.	Dorothea Nielsdatter.	Jens Clausen Reenberg, (1652—1733)	Anna Marie Pedersdatter Slange, (1657—1691)	Mette Kirstine Reenberg g. m. Poul Hansen Curtz.	

til Poesi, men større Interesse har alle de ulærde Mænd i Slægten, der var begyndt som Skriversdreng og netop kom frem, fordi de beherskede Sproget. De mange Præster i Slægten har kun ført Arven fra Skriversdrengene videre, men et arveligt Anlæg var det, og det fortjener Opmærksomhed, fordi det med ret stor Sikkerhed kan lokaliseres til bestemte Dele af Hjernen. Herredømmet over Sproget er saa nøje knyttet til Taleevnen i det hele, at det maa bero paa en særlig Udvikling af den Del eller de Dele, hvor denne har sit paaviselige Sæde, og det er saaledes ikke en metafysisk sjælelig Egenskab, men en Egenskab med kendt anatomisk Grundlag. Ganske anderledes vanskeligt er Spørgsmaalet om, hvad det er, der betinger den særlige Retning, i hvilken Herredømmet over Sproget udvikler sig, og det afhænger ganske naturligt fortrinsvis af, hvad det bruges til. Hos Steen Blicher var det saa alsidigt udviklet, at han ikke blot blev Digter, men ogsaa benyttede sin Stilkunst til rent praktiske Formaal, hvad hans mange dygtige Forfædre ogsaa gjorde. Hvis han i Tide var kommen ind paa andre Baner, end den, der endte i Spentrup Præstegaard, synes det givet, at han ligesom de kunde have gjort god Fyldest paa langt højere Trin i Samfundet, end det han naaede. Han havde ved Siden af Skrivefærdigheden arvet en klar Forstand og i det hele en saadan Rigdom af Aand, at han i Ordets bogstaveligste Forstand var født til noget andet og mere, end det at være Landsbypræst, og heri ligger det tragiske i hans Skæbne, ikke i hans Fattigdom eller i hans ægteskabelige Sorger, som aldrig helt formørkede hans lyse Syn paa Tilværelsen. Hans digteriske Virksomhed var kun et enkelt Udslag af hans aandelige Rigdom. Det er let nok nu at trække paa Skuldrene ad hans politiske Kandestøberier og smile ad hans mangfoldige højt flyvende Planer til Fremme af hans Landsmænds Velfærd, men i Virkeligheden var det dog den Side af hans Personlighed, der var hans egentlige Arvegods, og at det ikke lykkedes ham at udrette noget nævneværdigt ad den Vej, var en naturlig Følge af de ugunstige ydre Omstændigheder, hvorunder han virkede. Mindre Mænd end Steen Blicher har udrettet adskilligt mere for Samfundet end han, alene fordi de fik Lejlighed til at udfolde deres Evner under gunstigere Vilkaar.

Den Retning, i hvilken Herredømmet over Sproget udvikler sig, er imidlertid næppe udelukkende bestemt ved ydre Forhold. Det er ialfald ikke usandsynligt, at den til en vis Grad bestemmes af sideløbende Anlæg af anden Art, og for Steen Blichers Vedkommende synes det musikalske Anlæg, han kan have arvet fra Slægten Gantzel, at være en vigtig Forudsætning ikke blot for Udviklingen af den særlige Art af digterisk Begavelse, der faar

saa stærk Udslag i hans lyriske Digtning, men ogsaa for overhovedet at kunne forme Sproget smukt.

Nærmere kan man imidlertid ikke komme Spørgsmaalet om, hvorfra Steen Blicher havde arvet det, der gjorde ham til Digter. Vi maa blive staaende ved, at han havde arvet Harpen, men der var mange Strænge paa den, og hver enkelt af dem var gennem en lang Række Slægtled gaaet fra Haand til Haand, indtil de samledes i hans.

Henvisninger.

1) Erindringer af Steen Steensen Blichers Liv. Udg. af Søren Vasegaard. Kbhvn. 1923. 2) Kl. Gjerding: Bidrag til Høllum Herreds Beskrivelse og Historie. Ved D. H. Wulff. Aalborg 1890—92, S. 32 fg. 3) Vilh. Bang: Personalhist. Tidsskr. III Rk. 4. Bd., S. 120. 4) S. Sørensen (Vasegaard) Nordlys-Perioden i Blichers Digtning. Kbhvn. 1917, S. 149. 5) Niels Blichers Autobiografi ved Villads Christensen. Kirkehist. Saml. IV Rk. 3. Bd. 6) Ved Frantz Frederik Møller. Kbhvn. 1884. 7) David Richter: Genealogia Lutherorum. 1753. 8) Allg. deutsche Biographie. Leipz. 1883. XVIII, S. 679. 9) Deutsches Adels-Lexikon V, S. 550. 10) Ikke optaget i Selvbio grafien, men i det af Jeppe Aakjær meddelte første Udkast til den, Steen Steensen Blichers Livstragedie Kbhvn. 1903 I, S. 1. 11) Carl Thrane: Fra Hofviolonernes Tid. Kbhvn. 1908. 12) Hist. Medd. om Kbhvn II Rk. 3. Bd., S. 194. 13) Forskellige Aktstykker i Københavns Diplomatorium. 14) Biografisk Lexikon I, S. 209. 15) Vilh. Bang: Familien Reenberg, Saml. til jysk Histor. og Topogr. 1891 II Rk. 3. Bd., S. 171 fg. J. Paludan: Landsdommer Tøger Reenberg til Ristrup. Hist. Tidsskr. VII Rk. 3. Bd., S. 213—331. Holger Fr. Rørdam: Morten Reenbergs Levned, Kirkehist. Saml. III Rk., 3. Bd., S. 481—507, 775—828. 16) Om Peder Thøgersens Slægt se A. Heise i Saml. til jysk Hist. og Topogr., 6. Bd., S. 234. 17) Gjessing: Jubellærere III Bd., S. 252. H. Fr. Rørdam: Biografisk Lexikon XVI, S. 100. 18) Evald Tang Christensen og M. A. S. Lund: Steen Steensen Blichers Liv og Gerning. Kbhvn. 1882, S. 4. 19) Saml. til jysk Hist. og Topogr. II Rk. 1. Bd., S. 267. 20) Niels Blicher: Topographie over Vium Præstekald. Ny Udg. ved Søren Vasegaard. Kbhvn. 1924, S. 155 fg. 21) F. E. Hundrup: Stamtafle over Oluf Bangs Efterkommere. Kbhvn. 1875, S. 11 fg. 22) C. T. Engelstoft: Odense Byes Historie. 2. Udg. Odense 1880, S. 247 fg.